

L-Osservanza tal-Liġi Opportunitajiet Indaqs (Persuni b'Dizabilità) 2000.

Aktar minn għaxar snin wara li giet fis-seħh il-Liġi Opportunitajiet Indaqs (Persuni b'Dizabilità), il-Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Dizabilità (KNPD) tinnota li żdied l-għarfien dwar l-importanza li l-persuni b'dizabilità jkollhom opportunitajiet indaqs u li ma jesperjenzawx diskriminazzjoni fuq il-bażi tad-dizabilità tagħhom. Iżda dan l-għarfien għadu ma wassalx għall-eliminazzjoni kompleta ta' din id-diskriminazzjoni.

Biex tkun effettiva l-Liġi Opportunitajiet Indaqs, jinħtieġ li jkun hemm rimedji f'waqthom f'kazijiet ta' diskriminazzjoni. Dan jgħin sabiex persuni b'dizabilità jgħixu, sal-massimu possibbli, ħajja indipendenti.

Fil-fatt, ir-regolamenti dwar il-Proċedura għall-Investigazzjoni ta' Ilmenti (L.S. 413/01) ta' diskriminazzjoni fuq bażi ta' dizabilità jeżiġu żmien determinat sa meta għandha tingħata informazzjoni lill-KNPD dwar l-allegata diskriminazzjoni u sa meta għandu jinstab rimedju fejn jirrizulta li hemm diskriminazzjoni.

Skont dawn ir-Regolamenti il-KNPD tgħarraf li għandha dritt legali li titlob informazzjoni mill-partijiet konċernati li allegatament ikunu responsabbli għal xi forma ta' diskriminazzjoni. Fi żmien *sebat ijiem*, il-partijiet konċernati huma obbligati jispjegaw jekk jikkunsidrawx l-ilment bħala wieħed gustifikat, kif ukoll ir-rimedji li beħsiebhom jimplementaw sabiex jirregolarizzaw is-sitwazzjoni.

Il-KNPD temmen bis-shih li l-Ligi Opportunitajiet Indaqs, minbarra li tintuza għall-infurzar, qiegħda hemm ukoll biex teduka u biex isservi ta' għodda li biha jistgħu jsiru negozjati biex tiġi eliminata d-diskriminazzjoni. Min-naħa l-oħra, negozjati jaħdmu biss meta n-naħat kollha juru rieda tajba li jirkellmu u jiddiskutu flimkien sabiex, b'mod raġonevoli, ma jkunx hemm diskriminazzjoni kontra persuni b'dizabilità.

Kunċett ewlieni magħġun fl-istruttura tal-Ligi Opportunitajiet Indaqs, u fil-ħidma tal-KNPD huwa dak tar-Raġuni. Għalhekk, il-KNPD tagħmel minn kollox biex tkun raġonevoli f'dak kollu li għandu x'jaqsam mal-implimentazzjoni tal-Ligi Opportunitajiet Indaqs. Dan jinkludi li tagħti żmien raġonevoli biex wiehed iwieġeb il-korrispondenza, jipprova l-informazzjoni meħtieġa u tinstab soluzzjoni ekwa, sa fejn hu possibbli għall-partijiet kollha konċernati.

Pero' l-KNPD b'dispaċir tinnota li hemm numru ta' persuni, kumpaniji u stabbilimenti li jemmnu li m'għandhomx għaġġla li jeliminaw id-diskriminazzjoni jew li jistgħu ma jeliminawhiex. Dan mhux biss huwa kontra l-ligi, iżda mhux aċċettabbli għall-KNPD u wisq inqas għall-persuni b'dizabilità peress li juri nuqqas ta' solidarjetà u altruwiżmu lejn minoranza sostanzjali fis-soċjetà.

Il-KNPD temmen li wara għaxar snin ta' hidma, wasal iż-żmien li l-infurzar tal-Ligi jiġi implimentat aktar bis-shih. Tistieden għalhekk lil kull min diġà ġie avżat li għandu xi irregolarità sabiex jindirizza din l-irregolarità minnufih, kif ukoll lil kull min jaf b'xi

diskriminazzjoni, jew hu stess esperjenza diskriminazzjoni sabiex jgħarraf lill-KNPD b'din l-irregolarità, u dan bi spirtu ċiviku u solidali.

Fin-nuqqas ta' dan, il-KNPD ma jibqgħalha l-ebda triq hlief li tfittex soluzzjoni bil-mezzi kollha legali mogħtija lilha bil-Ligi Opportunitajiet Indaq (Persuni b'Dizabilita' (Kap.413).
